

Vladimír Přikryl / 3. 8. 1895 - 13. 4. 1968

2.8.2025 - Tomáš Jakl | Vojenský historický ústav Praha

Vladimír Přikryl se narodil 3. srpna 1895 v Horních Studénkách v okrese Šumperk. Studoval na Zemské střední hospodářské škole v Olomouci. Poté v letech 1914-1915 absolvoval dva semestry na české Vysoké škole zemědělské v Táboře. Kvůli probíhající první světové válce byl v dubnu 1915 v Olomouci odveden a 25. srpna 1915 odešel s c. k. zeměbranceckým plukem 13 na východní frontu. Do ruského zajetí přešel v červenci 1916. Prošel zajateckými tábory v Tomsku, Omsku a Novonikolajevsku na Sibiři, kde se v prosinci 1916 přihlásil do čs. legií v Rusku. Zúčastnil se ústupu čs. legií z Ukrajiny, bojů s bolševiky i následné ochrany sibiřské magistrály. Do vlasti se vrátil v srpnu 1920.

Po návratu zůstal v armádě a nastoupil službu u pěšího pluku 9 v Mostě. U něj pak postupně prošel několika velitelskými funkcemi. V květnu 1933 nastoupil u 5. oddělení (školského a výcvikového) Ministerstva národní obrany v Praze, kde poté působil nepřetržitě až do okupace ČSR. V červenci 1939 opustil ministerstvo v likvidaci a přešel do civilních státních služeb, kde byl zařazen k Nejvyššímu úřadu cenovému. Od samého počátku okupace byl však zapojen v odboji, ve vojenské organizaci Obrana národa a ve skupině Bílá růže. Kvůli hrozícímu zatčení gestapem musel odejít do exilu. Jeho manželka Otýlie byla proto nacisty v roce 1942 odvezena do koncentračního tábora, kde byla vězněna až do osvobození.

V březnu 1940 se podplukovník Přikryl přes Slovensko, a Maďarsko dostal do Bělehradu. Odtud jako velitel XIX. transportu dobrovolníků odejel přes Řecko a Turecko do Francie. Dne 27. dubna 1940 byl prezentován ve výcvikovém táboře čs. armády v Agde a 10. května 1940 ustanoven zatímním velitelem 1. praporu pěšího pluku 2, s nímž se ve dnech 10.-26. června 1940 zúčastnil ústupových bojů s Němci ve Francii.

Po kapitulaci Francie odplul do Velké Británie, kam dorazil v červenci 1940. Od srpna 1940 byl zařazen k 1. čs. smíšené brigádě jako nejprve zástupce a posléze velitel pěšího praporu 2. Na jaře 1943 rozhodlo MNO v Londýně o jeho přemístění k čs. vojenským jednotkám do SSSR, kde panoval nedostatek důstojníků. Dne 3. července 1943 odplul z Británie na lodi *Duchess of York*, která však byla 11. července 1943 potopena německými bombardéry. Podplukovník Přikryl byl zachráněn 280 mil jihozápadně od Portugalska britským torpédoborcem *Iroquis*. Pokračoval pak přes Casablanku, kolem západního pobřeží Afriky, poté napříč africkým kontinentem, přes Lagos, Stanleyville, Chartúm, Káhiru, a následně přes Damašek, Teherán, Baku, Astrachaň a Saratov dorazil 7. září 1943 do Moskvy. Odtud odjel do Novochoperska, kde byl ustanoven zástupcem velitele 1. čs. samostatné brigády v SSSR, s níž se zúčastnil osvobození Kyjeva 5. a 6. listopadu 1943. Brigádě velel jako její zastupující velitel i v bojích o Bílou Cerkev, Fastov a Rudu v prosinci 1943, za což byl vyznamenán Řádem Suvorova a Řádem Velké vlastenecké války. V lednu 1944 byl ustanoven velitelem 2. čs. samostatné paradesantní brigády v SSSR v Jefremově. S brigádou se, již v hodnosti plukovníka, na počátku září 1944 zúčastnil těžkých bojů v Karpatech v prostoru Sanok a 26. září 1944 se s ní letecky přesunul na slovenské území, osvobozené povstalci. Na Slovensku se zúčastnil bojů u Jalné, Banské Štiavnice, Šahů, Víглаše a na dalších místech. Po porážce Slovenského národního povstání ustoupil 28. října 1944 se zbytky brigády do hor a v únoru 1945 se spojil s jednotkami Rudé armády. Následně přešel k 1. čs. armádnímu sboru v SSSR a v březnu 1945 byl v Kežmaroku ustanoven velitelem 2. čs. pěší divize.

Od července 1945 působil jako velitel vojenského výcvikového tábora v Milovicích. V říjnu 1946 byl

povýšen do hodnosti brigádního generála a od února 1949 stanul v čele posádkového velitelství v Brně. V květnu 1949 byl zatčen a podroben krutému a ponižujícímu týrání. Na základě vykonstruovaných obvinění byl v červenci 1949 odsouzen na čtyři roky těžkého žaláře, k degradaci na vojína a ztrátě čestných odznaků a vyznamenání. V prosinci 1949 byl v následném procesu odsouzen na dalších pět let. Z vězení byl propuštěn v srpnu 1953 na díky milosti prezidenta republiky. Pracoval pak jako pomocný dělník a noční hlídač. Soudně rehabilitován byl v říjnu 1964. Zemřel 13. dubna 1968 v Plzni.

Tomáš Jakl

Památky:

Pamětní deska na rodném domě v Horních Studénkách.

Vyznamenání:

- Československý válečný kříž 1918;
- Československý řád Sokol s meči;
- Československá revoluční medaile;
- Československá medaile Vítězství;
- 4x Československý válečný kříž 1939;
- Československá medaile Za chrabrost před nepřítelem;
- Československá vojenská medaile Za zásluhy I. stupně;
- Československá vojenská pamětní medaile se štítkem F-VB-SSSR;
- Řád Slovenského národního povstání I. třídy;
- Odznak československého partyzána;
- Ordén Suvorova II. stupni;
- Ordén Velikoj Otěčestvennoj vojny I. stupni;
- Za pobědu nad Germanijej;
- L'Ordre de la Legion d'Honneur - Officier;
- Croix de Guerre avec palme;
- Orden Partizanske zvezde I. reda;
- The 1939- 1945 Star;
- The Atlantic Star;
- Defence Medal;
- Ordinul Coroana României eu spade in gradul Comandor cu paglica de Virtute Militara;
- Řád M. R. Štefánika in memoriam;

Pamětní deska a seznam vyznamenání doplněn z publikace *Vojenské osobnosti československého odboje*; sestavil kolektiv autorů (Vojenský historický ústav Praha, 2005).

<https://www.vhu.cz/vladimir-prikryl-3-8-1895-13-4-1968>